

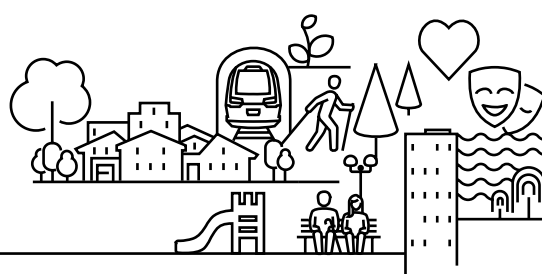

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2026-2027

Tømteveien barnehage

Innhold

1. OM ÅRSPLANEN	3
2. KOMMUNENS STYRINGSSYSTEM	4
2.1. INNSATSOMRÅDER.....	4
2.2. VISJON OG VERDIER	5
3. OVERORDNEDE SATSINGER I KOMMUNENS BARNEHAGER.....	5
3.1. OVERORDNET SPRÅKPROSJEKT: TRYGG I SPRÅK – TRYGG I VERDEN	5
3.2. ANDRE OVERORDNEDE SATSINGER FOR BARNEHAGE.....	6
3.2.1. Inkluderende fellesskap	6
3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.	7
3.2.3. Samarbeidsmodellen	7
3.2.4. Trafikksikker barnehage	9
4. BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDER.....	10
5. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	12
5.1. BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG	12
5.2. OMSORG	13
5.3. LEK	13
5.4. DANNING.....	14
5.5. LÆRING.....	14
5.6. VENNSKAP OG FELLESSKAP	15
5.7. KOMMUNIKASJON OG SPRÅK	16
5.8. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	16
6. MEDVIRKNING	17
6.1. BARNES MEDVIRKNING OG BARNES RETT TIL Å BLI HØRT.....	17
6.2. FORELDRES MEDVIRKNING.....	19
7. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	19
7.1. PLANLEGGE	20
7.2. VURDERE	20
7.3. DOKUMENTERE.....	21
7.4. PROGRESJON.....	22
7.5. DIGITAL PRAKSIS	22
7.6. KVALITETSKJENNETEGN	23

8. OVERGANGER.....	24
8.1. NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	24
8.2. OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	25
8.3. OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	25
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL	26
10. PLAN FOR VURDERING	27
11. KILDER OG REFERANSER	28

1. Om årsplanen

Årsplanen beskriver hvordan barnehagen oppfyller *Lov om barnehager (barnehageloven)* og *Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* sine krav. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser sammenhengen mellom kommunens felles mål, kommunale barnehagers felles satsningsområder og barnehagens egen praksis, visjon, mål og tiltak. Årsplanen fungerer som et arbeidsverktøy for ansatte og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Fastsatt av SU: 8. juni 2026

Barnehagens styrer: Randi Tobiassen

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2. Kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med *Kommuneplanen* og den årlige *Økonomi- og handlingsplanen*.

2.1. Innsatsområder

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i *Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030*. Dette satsningsområdet blir fulgt opp med fem innsatsområder i *Økonomi- og handlingsplan for perioden 2026-2029*.

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner:

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap:

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal bidra til at barn, unge og familier lever gode liv, fri fra vold og overgrep:

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring:

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal støtte og styrke barn og familier som har behov for det for å håndtere egne liv:

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

2.2. Visjon og verdier

Kommunens visjon er *Nær og nyskapende* og våre felles verdier er *Ansvar, omsorg og respekt*. Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

3. Overordnede satsinger i kommunens barnehager

3.1. Overordnet språkprosjekt: Trygg i språk – trygg i verden

Nordre Follo kommunes kommunale barnehager har startet et langsiktig prosjekt med felles satsing på barns språkutvikling.

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» forankres i kommunens fem innsatsområder, og er en del av et helhetlig og langsiktig arbeid for å styrke kvaliteten i barnehagetilbudet.

Vi skal gi alle barn gode forutsetninger for å lykkes i livet, og språk er en grunnleggende nøkkel til dette. Gjennom språk får barn mulighet til å uttrykke tanker, følelser og behov, delta aktivt i lek og samspill, og utvikle vennskap og tilhørighet i fellesskapet. Språk og relasjoner er tett sammenvevd - gjennom vennskap utvikles språket, og gjennom språket skapes vennskap. Begge deler er avgjørende for barns trivsel, utvikling og livsmestring i barnehagen.

Gjennom språkprosjektet ønsker kommunen å gi alle barn likeverdige muligheter til å utvikle sitt språk, styrke deres kommunikative ferdigheter og legge et godt grunnlag for videre læring og en trygg skolestart.

Prosjektet omfatter flere delområder, blant annet:

- **Bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)** – for å sikre at alle barn har mulighet til å uttrykke seg, uavhengig av språklige forutsetninger.
- **Felles skolestarterplan** – for å gi barna en helhetlig og trygg overgang til skolen, med særlig vekt på språk, vennskap og mestring.
- **Språk og motorikk** – henger tett sammen, og utvikling på det ene området støtter utviklingen på det andre.

Bakgrunn for valg av satsingsområde

Forskning viser at barns språklige ferdigheter allerede i fireårsalderen har stor betydning for hvordan de klarer seg videre i utdanning, arbeid og sosialt liv. Tidlige språklige utfordringer kan få konsekvenser både for læring, sosial deltakelse og psykososial trivsel dersom de ikke blir fanget opp og fulgt opp tidlig. I barnehagene ser vi at flere barn strever med språklige og sosiale ferdigheter allerede i tidlig alder, og at forskjellene mellom barn kan øke over tid, særlig ved overgang til skole. Dette kan påvirke barnas mulighet til å delta i lek og fellesskap, etablere vennskap og oppleve mestring i hverdagen. Med satsingsområdet «Trygg i språk – trygg i verden» ønsker Nordre Follo kommune å møte disse utfordringene gjennom et systematisk, langsiktig og kunnskapsbasert arbeid med språk i barnehagen.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2. Andre overordnede satsinger for barnehage

De kommunale barnehagene jobber med flere felles temaer gjennom året, i tillegg til egne tiltak, mål og satsinger.

3.2.1. Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap har vært et overordnet satsingsområde i alle barnehagene og skolene i kommunen over flere år. Ifølge barnehageloven skal alle barn ha et trygt og godt barnehagemiljø,

og barnehagen har plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdet «*Se meg - hele meg*», overordnet plan «*Vold i nære relasjoner*» og progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Les mer på kommunens nettside

- [Vold i nære relasjoner](#)

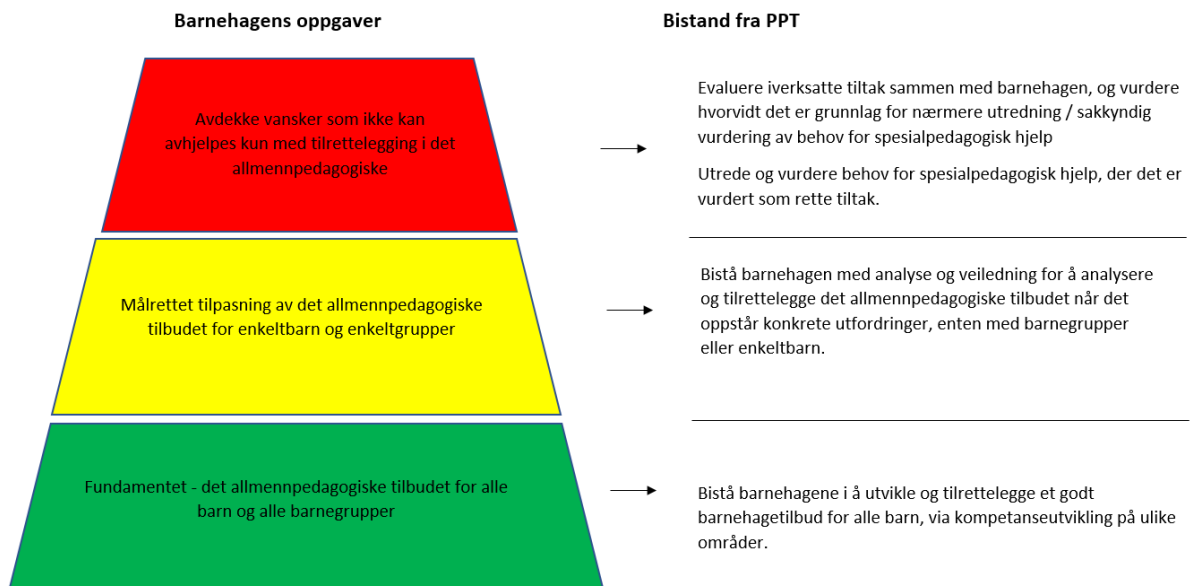
Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2.3. Samarbeidsmodellen

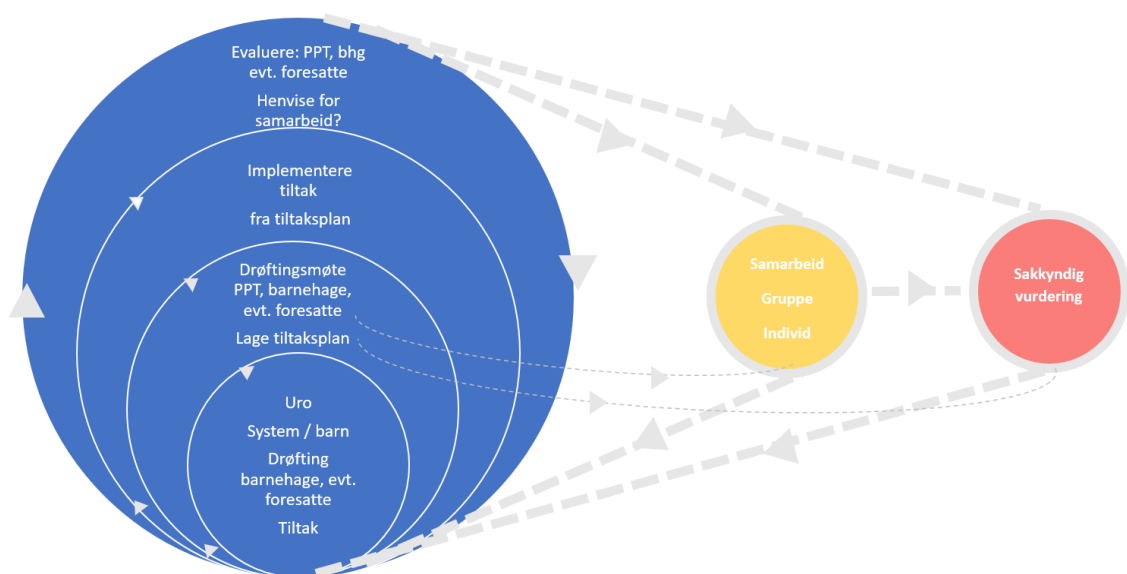
Samarbeidsmodellen er laget med utgangspunkt i samarbeidet barnehagene har med Pedagogisk psykologiske tjeneste og tanken om at vi er «*laget rundt barnet*». Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdene «*Riktig innsats tidlig nok*», «*Foreldrene som ressurs*» og «*Inkluderende fellesskap*». Målet med samarbeidsmodellen er å sikre at barn får rett hjelp til

rett tid, og at barnehagene har et solid allmennpedagogisk fundament som sikrer et inkluderende fellesskap for alle barn, uavhengig av behov og forutsetninger. Modellen skisserer hensiktsmessige og gode rutiner for samarbeid mellom barnehage og PPT, samt hvordan samarbeidet skal bidra til å videreutvikle tjenestene.

En samlet oversikt over samarbeidet mellom barnehage og PPT, kan skisseres ved å ta utgangspunkt i tre nivåer:

Innholdet i selve samarbeidsmodellen vises her:

Les mer

- [Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

3.2.4. Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo kommune blitt re-sertifisert som trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene om trafikksikkerhet rundt barnehagen. Barnas trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet i barnehagen.

Les mer på

- [Trygg trafikk](#)

4. Barnehagens satsingsområder

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» skal bygge på barnegruppas behov og rammeplanens krav til kommunikasjon og språk. Barnehagen har i år valgt å sette søkelys på å bruke språket aktivt i alle situasjonene gjennom dagen.

Mål: Barna skal utvikle et rikt språk som gir dem trygghet til å uttrykke tanker, følelser, ønsker og behov.

Aktiviteter:

- Voksne skal bruke språkstimulerende øyeblikk med alle barna gjennom hele barnehagedagen
- Bruke hverdagsaktiviteter som påkledning, måltider og lek som naturlige språklæringsarenaer
- Høytlesning, eventyr, rim, regler og sanger tilpasset barnas alder og interesser
- Bruk av konkrete, bilder, tegn til tale og visuell støtte for å styrke forståelse og deltakelse
- Små språkgrupper

Kjennetegn:

- Alle barn opplever daglig målrettet språkstimulering
- Barna viser glede ved å kommunisere med andre
- Barna bruker språk for å uttrykke behov, tanker, følelser og erfaringer
- Barna deltar aktivt i lek og samspill med andre barn
- Barna viser økt ordforråd og forståelse tilpasset alder og utvikling
- Personalet legger til rette for å skape språkmiljø hvor alle barn får mulighet til å bli hørt og forstått
- Personalet dokumenterer og reflekterer over barnas språkutvikling for å tilpasse støtten individuelt

Les mer om barnehagens tiltak under punkt 5.7. *Kommunikasjon og språk* og punkt 5.8.

Barnehagens fagområder hvor barnehagen har tiltak på *Fagområdet kommunikasjon, språk og tekst*.

Utelek og natur

Mål: Gjennom utelek og natur skal barna oppleve trivsel, glede, vennskap og mestring. Kjenne glede ved naturopplevelser og lære å ta vare på naturen.

Aktiviteter:

- Utelek gjennom alle årstider i all slags vær: Regner det, bruker vi vann. På høster leker vi med blader, om vinteren har vi aktiviteter med/i snøen.
- De voksne observerer barna og setter i gang aktiviteter
- Barn og voksne er nysgjerrige sammen og utforsker det vi ser
- De voksne deler ideer med hverandre til ulike aktiviteter/leker vi kan ha ute
- Med søkelys på prosjektarbeid, jobber vi sammen med "Småkryp og småfolk". Dette skal gi barna mer kunnskap om humler og andre småkryp, og deres viktige rolle i naturen.
Se mer på lahumlasuse.no.

Kjennetegn:

- Aktive barn og voksne
- Barn og voksne er sammen på tvers av avdelinger
- Vi bruker hele uteområdet, og de voksne fordeler seg der det er barn/behov
- Barna opplever trivsel, glede og mestringsfølelse

Kjøkkenhage

Mål: Barna skal få kjennskap til samspillet mellom insekter og planter og hva vi kan gjøre i denne sammenhengen.

Aktiviteter:

- Vi skal sette opp pallekarmer, så og plante
- Se på og lære om humlene og deres betydning for plantene
- Se hvordan plantene vokser, får blomster og senere bær, frukt og grønnsaker
- Lage noe av og/eller spise det vi høster inn
- Lese bøker

Kjennetegn:

- Barna er med på å så og plante
- Vi opplever glede over å se det vokse og gro
- Barna er med på å tilberede og spise det vi har høstet

5. Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

5.1. Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehageloven og rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Dette er verdier som er forankret i menneskerettighetene og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Rammeplanen beskriver hvordan barnehagen kan legge til rette for å skape gode verdier, normer og holdninger som gir barn kunnskap om livssynsmangfold, kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer. Barna skal få kjennskap og hjelp til å se at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på via fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og levesett. Barnehagen skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Barnehagen har markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og tradisjoner som er aktuelle; eksempelvis Pride, nasjonaldager, Halloween og karneval. Markeringer må sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

5.2. Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er tilgjengelig med et fang og mulighet for lading
- Vi sørger for at hverdagen til barna er forutsigbar og har en fast dagsrytme
- «Her kan du være som du er, selv om du er litt sær» synger vi i Tømteveien-sangen. Vi jobber for å ivareta og tolerere hverandres ulikheter, slik at vi kan ta vare på mangfoldet i barnegruppa
- Vi er tilstedeværende sammen med barna ved å være gode rollemodeller som er anerkjennende, tydelige og setter grenser
- Vi støtter barna i å sette grenser for seg selv og å respektere andres grenser

5.3. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Vi har lekegrupper på tvers av avdelingene
- Vi legger til rette for at barna gjennom leken får et grunnlag for vennskap med hverandre på tvers av alder, kjønn og språklige og kulturelle ulikheter
- Vi tar leken på alvor, og verner om lekens egenverdi
- Vi observerer barnas fungering i lek. Vi deltar i leken ved behov, tilfører leken noe nytt og forebygger og forhindrer konflikter

- Vi legger til rette for at barna bearbeider egne opplevelser gjennom leken

5.4. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Vi er anerkjennende og tar utgangspunkt i barns interesser og spiller videre på disse
- Vi er voksne som er engasjerte, utforskende, undrende og oppfinnsomme sammen med barna
- Vi anerkjenner mangfoldet i barnegruppa
- Vi gir barna førstehåndserfaringer for å lære dem å ta aktive egne valg og reflektere rundt sin plass i samfunnet
- Vi fyller sekken til barna slik at de blir robuste og selvstendige individer

5.5. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine

læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Vi knytter læring til språk, lek, danning og omsorg
- Vi styrker barnas læring i formelle og uformelle situasjoner. De formelle er planlagt og styres av personalet ved for eksempel samlingsstund. Uformelle situasjoner er knyttet til hverdagsaktiviteter som måltid, påkledning, stellesituasjon og rydding
- Vi jobber med prosjekter basert på årshjulet, satsingsområder og barns interesser
- Sikre at alle barn opplever mestring
- Vi har som overordnet mål å introdusere/lære barna om natur, miljø og dyreliv

5.6. Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Vi jobber med å styrke barns sosiale kompetanse ved å utvikle et godt selvbilde
- Vi sørger for at barna får oppleve seg selv som et verdifullt medlem i gruppen
- Vi hjelper barna til å utvikle vennskap
- Vi legger til rette for gode leke- og møtearenaer hvor vennskap kan blomstre
- Vi lærer barna å ta hensyn til andre barns følelser, ønsker og behov

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

5.7. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Vi snakker med barna, ikke til barna
- Vi er gode språkmodeller for barna
- Vi bruker konkrete og bilder som en støtte i kommunikasjon med barna
- Vi bruker sanger, språklek, lydbok bøker, språkposer, eventyr, rim og regler i formidlingen
- Vi lytter til deres kommunikasjonsuttrykk, anerkjenner barnas kroppsspråk og tar de på alvor

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

5.8. Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. (Rammeplanen 2017, side 47). Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet

- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Vi legger vekt på daglige lesestunder hvor personalet leser høyt for barna i små grupper
- Vi bruker uteområdet vårt for å organisere daglige uteaktiviteter som fokuserer på grovmotorikk
- Vi lar barna utforske ulikt materiale, f.eks. maling, leire og gjenbruksmateriale
- Vi har et felles kjøkkenhageprosjekt der barna får være med på å plante frø, stelle planter og følge med på veksten over tid.
- Vi integrerer matematisk språk i hverdagen ved å telle sammen, sammenligne størrelser på ulike leketøy og sortere ting etter form og farge
- Vi har faste besøk hos lokale aktører i nærmiljøet som brannstasjon, bibliotek, butikk og gård

6. Medvirkning

6.1. Barns medvirkning og barns rett til å bli hørt

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3.

Når barnehagen og personalet tar avgjørelser eller handler på en måte som påvirker barn, skal det beste for barnet være et grunnleggende hensyn. Det gjelder også i spørsmål knyttet til barnets barnehagemiljø. Barnets egen mening og retten barnet har til å bli hørt er sentralt i vurderingen, jf. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

Barnehagens tiltak:

- Vi legger vekt på barns meninger, følelser og interesser og vi er oppmerksomme på barnas ytringer (kroppsspråk, peking) og det de har å si og uttrykker gjennom f.eks. barnesamtaler
- Vi har sansene åpne for å «fange opp» ønsker og behov og tar med oss deres interesser i planleggingen av aktiviteter/prosjektarbeid og spontant
- Vi tar barna med på å skape sin egen hverdag, ved at vi voksne tyder kroppsspråket barna viser og det verbale de ytrer
- Vi lærer barna å ta hensyn til andres ønsker og behov
- Vi bruker «flertallet bestemmer» når det er behov for/ønske om det

Kommunen har retningslinjer for hvordan barn og unge skal kunne medvirke i planarbeid.

Handlingsplan – demokrati for barn og unge, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Et av tiltakene i planen var at kommunikasjonsavdelingen skulle utvikle et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket.

Les mer på kommunens nettside

- [Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

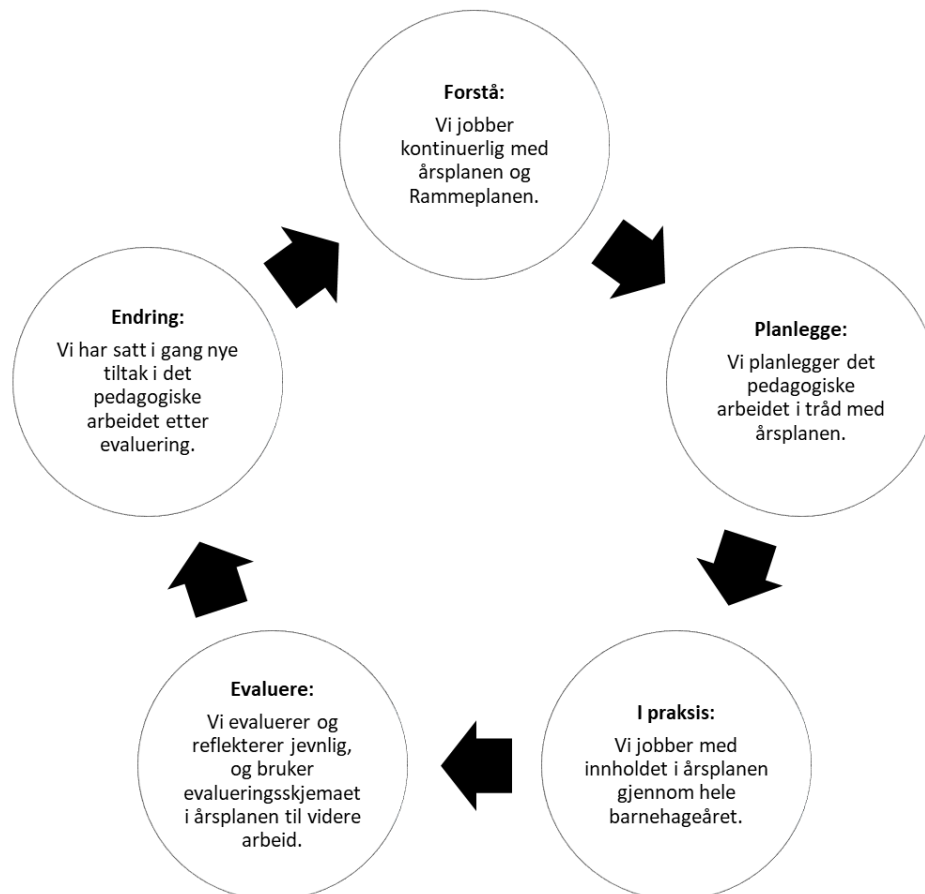
6.2. Foreldres medvirkning

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

- Daglig kommunikasjon med foreldre i forbindelse med levering og henting
- Månedsbrev til foreldrene med informasjon
- Foreldremøter; temabaserte etter foreldres innspill
- Foreldresamtaler hvor vi snakker om barnets utvikling i hverdagen; lek, måltid, motorikk, språk, turer, forventninger mellom barnehagen og hjemmet, ønsker fra foreldrene og veiledning fra barnehagen på det foreldrene ønsker
- Foreldrerådet; alle foreldre kan komme med innspill, spørsmål og tanker
- Kommunen gjennomfører en foreldreundersøkelse annethvert år
- Barnehagen vurderer sitt pedagogiske arbeid på avdelingsmøter, ledermøter, personalmøter og planleggingsdager. Vi vurderer vår daglige praksis, temaarbeid og ulike aktiviteter/arrangement

7. Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

7.1. Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Vi planlegger prosjektarbeid ut ifra barnas interesser og ønsker
- Vi planlegger tema og innhold for kommende periode på avdelings-, personalmøter og plandager
- Planleggingen gjøres ut ifra årsplanen, observasjoner av barnegruppa og vurderinger som er gjort (lagret på Teams)
- Avdelingene har ansvar for å planlegge noen felles høytider og tradisjoner hver

7.2. Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Vi benytter planleggingsdager, personalmøter (utenfor åpningstid), avdelingsmøter, foreldresamtaler, foreldremøter, foreldreundersøkelse og barnesamtaler til å vurdere det pedagogiske arbeidet og barnas hverdag
- Vi vurderer hvert arrangement, høytid og halvår avdelingsvis og som helhet i barnehagen.
- Vi oppfordrer foresatte til å komme med konkrete innspill og tilbakemeldinger gjennom hele barnehageåret. Tilvenning for det enkelte barn vurderes sammen med foresatte i oppstartsamtalet
- Personalet reflekterer over egen rolle i møte med hvert enkelt barn ved bruk av relasjonskartleggingsskjema og praksisfortellinger

7.3. Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Lenke til barnehagens årsplan ligger på kommunens nettsider
- Planer og vurderinger lagres på barnehagens område på Teams
- Vi har utstillinger på avdelingene for å synliggjøre for foreldre hva vi driver med

- Vi dokumenterer med tekst og bilder i månedsinformasjonen
- Vi er opptatt av å dokumentere prosessen og ikke resultatet, eksempelvis gjennom bilder

7.4. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Vi legger til rette for aktiviteter og lekemiljøer både etter alder og i aldersblandede grupper ved å ha lekegrupper på tvers og innrede avdelingene etter barnas interesser og ønsker
- Vi fokuserer på lek og fysisk utfoldelse for de under 3 år og 4-åringene deltar på miljøgruppa. 5-åringene har skoleforberedende aktiviteter i skolestartergruppa
- Vi tilbyr vanntilvenning for de eldste barna dersom vi får tildelt tid i bassenget
- Vi har samlingsstund med tilpasset innhold etter alder og modenhet
- Vi følger progresjonsplanen vi har laget
- Barnehagen jobber systematisk med å møte hvert barn på deres utviklingsnivå, gi tilpassede utfordringer og veiledning og gradvis slippe mer ansvar over til barnet etter hvert som mestring og trygghet øker

7.5. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å

oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker egnede og godkjente apper
- Vi skal begrunne bruk av digitale verktøy faglig og er tilstedeværende voksne ved all bruk
- Vi tar bilder av prosesser og opplevelser. Vi bruker dette til å dokumentere, og som grunnlag for samtaler med barna
- Vi bruker digitale verktøy til det pedagogiske arbeidet med barna
- Vi søker faktainformasjon og finner støttemateriell
- De eldste barna skal bli kjent med programmeringsroboten Bee-Bot
- Vi har fokus på personvern, digital dømmekraft og nettvett

7.6. Kvalitetskjennetegn

Kvalitetskjennetegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med Rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjennetegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjennetegn innenfor områdene nedenfor:

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med å avdekke vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjenne-tegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

8. Overganger

Kommunen har utarbeidet et årshjul for overganger i opplæringsløpet. Hensikten med årshjulet er å legge til rette for trygge, tydelige og forutsigbare overganger i opplæringsløpet. Årshjulet angir rutiner i forbindelse med overgangene. Samarbeidet mellom de ulike virksomhetene skal preges av likeverdighet og bygge på prinsippet om at vi alle har noe å lære av hverandre. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser, og barn har rett til å gi uttrykk for sitt syn i saker som gjelder dem selv.

Les mer

- [Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

8.1. Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi har 5 tilvenningsdager før sommerferien for barn og foresatte som skal begynne til høsten
- Vi har foreldremøte for de nye foreldrene før sommeren
- Vi sørger for en trygg og positiv opplevelse de første dagene i barnehagen
- I tilvenningsperioden har alle barna en tilknytningsperson
- Vi sørger for at barn og foresatte blir godt kjent med avdelingen, rutiner, barn og ansatte
- Vi lar foresatte og personalet bli enige om evt. individuelle tilpasninger under tilvenningen

8.2. Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet tar kontakt med foreldrene til barnet som skal bytte avdeling
- Vi sender et velkomstbrev til barnet/foreldrene i overgang til ny avdeling
- Vi har som rutine at barnet er på tilvenning på den nye avdelingen i noen uker før sommerferien, sammen med en kjent voksen fra avdeling det byttes fra

8.3. Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi har overføringssamtaler med foreldrene. Her går vi gjennom overføringsskjemaet som sendes til skolen. Dette er et standardskjema som barnehagene i Nordre Follo bruker
- Vi deltar på skogdag og skoletreff til skolen barnet skal begynne på
- Vi går turer til skolene i nærmiljøet, og leker ute i skolegården på turdag
- Vi er i dialog med skolen om evt. individuelle tilpasninger i forhold til skolestart
- Skolestarterne har leke-treff sammen med de andre skolestarterne i Sone Sofiemyr

Les mer

- [Skolestarter plan - barnehage](#)

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Ferie Tilvenning Oppstart av nytt barnehageår	13. og 14.: Planleggingsdager – barnehagen er stengt.
September	Uke 38 Nasjonal brannvernuke Uke 39 Foreldremøte	
Oktober	17. Refleksdagen 24. FN dagen	
November	Prosjektarbeid 2. Teater i barnehagen	13.: Planleggingsdag – barnehagen er stengt.
Desember	Juleverksted 2. Barnas julebord 11. Lucia 16. Nissefest	24.-31. des.: Barnehagen er stengt.
Januar	Prosjektarbeid	1.-3. jan.: Barnehagen er stengt.
Februar	5. februar Samenes nasjonaldag 6/2 12. Karneval	
Mars	? Barnehagedagen 21. Rokkesokkdagen markeres 18. Vårtreff med foreldre	22.-29. mars: Barnehagen er stengt.
April	9. Frist for påmelding barnas sommerferie 23. Den store høytlesningsdagen	
Mai	4. Rusken 4. Dugnad 20. og 27. Tilvenningsdager for nye barn høsten 2027	6. mai: Kristi himmelfartsdag. Barnehagen er stengt. 7. mai: Planleggingsdag. Barnehagen er stengt. 17. mai: Grunnlovsdag og 2. pinsedag. Barnehagen er stengt.
Juni	Pride markeres med flagg 3., 10. og 17. Tilvenningsdager for nye barn høsten 2027 7.-11. Sommeraktivitetsuke 17. Sommerfest barn, personalet og foresatte #Grønnsuperdag	21.juni: Planleggingsdag. Barnehagen er stengt.
Juli	Sommerferieavvikling	Sommerstengt uke 28 og 29 Uke 30 – sommerbarnehage, se kommunens nettside.

10. Plan for vurdering

Barnehagens plan for vurdering omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

Hva vurderes:	Når:	Av hvem:	Hvordan:	Legge frem når:	Legge frem hvordan:	Ansvar for å legge frem/drøfte Resultat:	Ansvar for endr. som skal gjøres som følge av vurd.:
Tilvenning	etter tilvenning	foreldre personalet på avd	1. foreldre-samtale	avd.møter sept.	mundtlig etter notater	ped.ledere	ped.ledere
Rutiner	- hele tiden	personalet	drøftes på avd.m. etter observasjoner	plandag aug. + avd.møter sept/okt	-notere endringer på skjema -info om evt. endringer i rutine	ped.ledere	ped.ledere
Foreldre-samarbeid	- i forkant av foreldre-samtaler	personalet /foreldre i foreldre-samtaler	i foreldre-samtaler og gjennom foreldre-undersøkelser	-i individuelle foreldre-samtaler om det enkelte barn -legge frem i SU for hele barnehagen		ped.ledere	personalet
1/2 år på avdelingen	januar juni	pers. på avd	diskusjon - vurd.skjema	jan. og juni	skriftlig sammen- drag til foreldrene	ped.ledere	personalet
Høytider/tradisjoner (som året går)	1.avd.-møte etter	personalet	vurderings-skjema	snarest etter vurdering		ped.ledere	neste års plan- leggings- avd.
Årsplan	mars-mai	personalet	skriftlig i grupper	personalmøte	sammendrag etter disk.	ped.ledere/ styrer	ped.ledere/ styrer
	mai	foreldre	til gjennomsyn	februar	skriftlig info om endringer		
Forslag til årsplan	juni	SU	til gj.syn og godkjenning				
Personal-samarbeid	april	personalet	gruppe-diskusjon på pers.møte/ plandag	snarest pers. møtet	sammen- drag etter notater fra gr diskusjon	ped.ledere/ styrer	hele personalet

11. Kilder og referanser

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

[Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

[Nordre Follo kommune - Kommuneplanen](#)

[Nordre Follo kommune - Vold i nære relasjoner](#)

[Nordre Follo kommune - Barnehagemiljø](#)

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

[Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

[Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

[Plan for helsefremmende og forebyggende arbeid for barn og unge i Nordre Follo](#)

Skolestarter planen (må legge inn lenke når den er klar)

[For barnehagene i kommunen - Trygg Trafikk](#)

[Årsplan | udir.no](#)